

Ministerstvo životního prostředí podpoří unikátní výzkum vodíku v Ostravě z evropského programu Spravedlivá transformace

30.9.2026 - | Ministerstvo životního prostředí ČR

Jak vodík bezpečně vyrobit, uskladnit, dopravit a využít? A kde se to opravdu vyplatí? Na tyto otázky má odpovědět výzkumný vodíkový polygon CEETe H₂, který se staví v areálu VŠB - Technické univerzity Ostrava v Porubě. Na rozdíl od běžných laboratoří v něm vědci budou zkoumat celý vodíkový řetězec najednou, a to v podmínkách blízkých skutečnému provozu. Evropská unie na projekt přispěje 268,2 milionu korun z Operačního programu Spravedlivá transformace, který řídí Ministerstvo životního prostředí.

„Uhelné regiony potřebují po útlumu těžby nová odvětví a práci, která má budoucnost. Proto z Operačního programu Spravedlivá transformace podporujeme i výzkum. Moravskoslezský kraj má z programu k dispozici 18,9 miliardy korun a my dbáme na to, aby z nich lidé v regionu měli užitek i za deset nebo dvacet let. CEETe H₂ k tomu přispívá dvěma způsoby. Vytváří kvalifikovaná místa pro vědce a techniky a firmám nabízí prostor, kde si mohou nové technologie vyzkoušet dřív, než do nich vloží vlastní peníze,“ uvedl **vrchní ředitel sekce ekonomiky životního prostředí Ministerstva životního prostředí Jan Kříž.**

Celkové způsobilé výdaje projektu dosahují **315,5 milionu korun**. Evropské prostředky pokryjí zhruba 85 % z nich, podporu poskytuje Státní fond životního prostředí ČR. Více než čtyři pětiny rozpočtu půjdou na stavbu a technologické vybavení laboratoří. Projekt poběží od července 2026 do června 2029.

V polygonu vzniknou pracoviště pro výrobu, skladování, distribuci i využití vodíku. Propojí je digitální dvojče celého energetického systému, tedy jeho virtuální model. Ten umožní simulovat a předvídat provozní stavy a řídit je. Výzkumníci zde také vyvinou nové bezpečnostní postupy a diagnostické nástroje pro provoz vodíkových technologií. Vybraná data budou dostupná na otevřené platformě pro další vědce, firmy i veřejnou správu. Česko tak získá infrastrukturu, ve které lze technologie ověřovat mimo laboratorní stůl, ale ještě před komerčním nasazením. Cílem je získat data, podle kterých bude možné rozhodnout, kde má vodík skutečný potenciál a kde je vhodnější jiné řešení. Takové zázemí zde dosud chybělo.

„Z programu Spravedlivá transformace chceme podporovat výzkum, jehož výsledky se dostanou do firem a k lidem. U CEETe H₂ to bylo vidět už při přípravě. K projektu se připojily technologické firmy, Dopravní podnik Ostrava, Moravskoslezský kraj i město Ostrava. Poznatky z provozu městské dopravy a z otevřené datové platformy poslouží každému, kdo o investicích do vodíku uvažuje, a to nejen v Moravskoslezském kraji,“ uvedla **ředitelka programu Spravedlivá transformace Ministerstva životního prostředí Radana L. Kratochvílová.**

Podle vedení univerzity je polygon ukázkou toho, jak může škola přispět k proměně regionu. *„Moravskoslezský kraj prochází zásadní proměnou a univerzita v ní chce hrát aktivní roli – jako místo, kde se nové technologie nejen vyvíjejí, ale také ověřují a připravují pro skutečné využití.“*

CEETe H₂ je konkrétním příkladem tohoto přístupu. Propojuje špičkový výzkum VŠB – Technické univerzity Ostrava s průmyslem, veřejným sektorem a reálným provozem. Chceme získat kvalitní data a zkušenosti, na jejichž základě bude možné odpovědně rozhodovat, kde vodíkové technologie dávají smysl a kde je vhodnější hledat jiné cesty. Schopnost přenášet výsledky výzkumu do praxe považuji za jeden z nejdůležitějších příspěvků, které může univerzita transformaci našeho regionu nabídnout,” říká rektor VŠB – Technické univerzity Ostrava, Igor Ivan.

Data z ostravských linek místo laboratorních simulací

Důležitou součástí projektu bude také ověřování technologií v reálném provozu. Dopravní podnik Ostrava poskytne výzkumníkům provozní data a zkušenosti z každodenního provozu vodíkových autobusů. Díky tomu bude možné testovat například chování technologií v různých jízdních režimech, při změnách počasí, servisních zásazích nebo poruchách. Výsledky mohou následně využít i další města a dopravní podniky.

Otevřená laboratoř pro vědce, studenty i firmy

CEETe H₂ se ale nezaměří jen na dopravu. Polygon bude otevřený dalším univerzitám a výzkumným institucím, studentům i firmám. Zájem o spolupráci už potvrdily například společnosti Schneider Electric, Solar Global, Hytep, APT a Vítkovice Cylinders a také zástupci průmyslového klastru. Firmy zde budou moci testovat vlastní technologie, digitální nástroje a řídicí systémy a snížit tak riziko budoucích investic.

„Chceme, aby Moravskoslezský kraj byl místem, kde se nové technologie nejen předvádějí, ale také dlouhodobě zkoušejí. K tomu potřebujeme špičkové výzkumné zázemí, které spolupracuje s konkrétními firmami, a CEETe H₂ ho nabízí. Nechceme předem tvrdit, že vodík vyřeší energetiku nebo dopravu. Chceme vědět, kde se opravdu osvědčí a kde bude lepší sáhnout po jiné technologii,” říká hejtman Moravskoslezského kraje Josef Bělíca.

Pro obyvatele regionu projekt znamená nová kvalifikovaná pracovní místa ve výzkumu a příležitosti pro studenty technických oborů. Do výzkumu se zapojí nejméně 40 vědců, techniků a studentů. Během realizace a následného provozu projekt proškolí více než sto odborníků z univerzit, firem i veřejné správy. Výsledky se promítnou do výuky na univerzitě a do kurzů pro průmysl. Tam, kde se vodík osvědčí, mohou v budoucnu přispět i k čistší a tišší městské dopravě.

Projekt CEETe H₂ je součástí širší podpory Moravskoslezského kraje z Evropské unie prostřednictvím **Operačního programu Spravedlivá transformace**. Na proměnu bývalého uhelného regionu je z programu vyčleněno **18,9 miliardy korun**. Tyto peníze pomáhají financovat výzkum a inovace, modernizaci firem a lepší podmínky pro život v kraji. Mezi další významné vědecké projekty podpořené z programu patří například REFRESH na VŠB – Technické univerzitě Ostrava nebo LERCO Ostravské univerzity.

Dokončení projektu je plánováno na **červen 2029**.

Tiskové oddělení MŽP

tel.: 267 122 835 nebo 267 122 200

e-mail: tiskove [at] mzp.gov.cz (tiskove[at]mzp[dot]gov[dot]cz)

<https://mzp.gov.cz/cz/pro-media-a-verejnost/aktuality/archiv-tiskovych-zprav/ministerstvo-zivotniho-prostredi-podpori-unikatni-vyzkum-vodiku-v-ostrave-z-evropskeho-programu>